

Становище на дисертационен труд: Продължително проследяване на болни с
ХОББ.Фармакоикономически анализ

С Т А Н О В И Щ Е

проф.д-р Снежанка Томова Тишева - Господинова, дмн, FESC

**Ръководител на Катедра“Кардиология, пулмология и
ендокринология“-МУ Плевен**

**Относно дисертационния труд „Продължително проследяване на болни с ХОББ.
Фармакоикономически анализ“ за получаване на образователната и научна степен
„Доктор“-научна специалност-03.01.17**

Дисертант: Д-р Николай Атанасов Янев,

Катедра „Кардиология, пулмология и ендокринология“, Медицински университет -
Плевен

Хроничната обструктивна белодробна болест е сред водещите причини за заболяемост и смъртност по данни на статистиката в САЩ - 5% глобална смъртност. Известните данни показват съществени различия в отделните страни. Чрез съвременни епидемиологични методи се доказва около 10% заболяемост и много епидемиологични висок дял на „скритата“ заболяемост. Известни са някои фактори, повишаващи честотата на ХОББ - тютюнопушене, професионални рискови фактори, замърсяване на атмосферния въздух. Продължителното проследяване болните с ХОББ чрез приложение на клинични, функционални и лабораторни методи би имало важна роля за стратификацията на поведението при тях.Фармакоикономическият анализ има важна роля в съвременната медицинска практика.

Настоящият дисертационен труд за първи път в България се прави комбинирана оценка и проследяване на пациенти с ХОББ, като се прилагат препоръките на комитета на GOLD/2014г.

Структура на дисертацията

В настоящият си вид рецензираният дисертационен труд е с обем от 184 стр. Състои се от 7 дяла, озаглавени по следния начин:

- Въведение-1 стр
- Литературен обзор 50 стр.
- Собствено проучване-Цел и задачи и методология на проучването – 8 стр.
- Резултати от проучването – 61 стр.
- Обсъждане на резултатите-33стр.

1

Автор: проф.д-р Снежанка Томова Тишева - Господинова, дмн, FESC

Становище на дисертационен труд: Продължително проследяване на болни с
ХОББ.Фармакоикономически анализ

- Изводи – 1 стр.
- Приноси - 1 стр.
- Библиография-12 стр

Считам, че структурата на работата е логично конструирана . Онагледена е с 18 таблици, 59 фигури и 1 приложение. Използвани са 300 литературни източника – 18 на кирилица и 282 на латиница. Има 4 публикации и 4 участия в научни форуми (2 международни и 2 национални)

Литературен обзор

Целта на литературния обзор е да въведе читателя в съвременните познания по проблема, да набележи липсващите данни и да посочи мотивите за настоящия труд. Обзорът е продукт на творческия анализ на автора върху чужд труд, което трябва да проличи при четенето му. Представеният от дисертанта обзор демонстрира много добро познаване на съществуващата информация и умение да работи с литературни източници.

Цел и задачи и методология на проучването

Целта на проучването е ясно формулирана и конкретна. Задачите са точно формулирани, насочени към постигане на избраната цел. С изпълнението им се достига до конкретни резултати и изводи.

Материал и методи

Дисертантът работи върху данни от 262 болни с ХОББ, които са амбулаторни. Проучени са 564 спирометрии, 1040 въпросника за качество на живот и 606 серумни преби за биомаркери. Статистическият пул от изследвани дава възможност за достоверен анализ и изводи със голяма значимост.

Новаторски е разработен алгоритъм за регистриране на клинико-лабораторните характеристики: демографски параметри, тежест на ХОББ, хронични респираторни синдроми, придружаващи заболявания, ФИД, биомаркери основна причина за екзацербации и смърт.

Проучването е комплексно по отношение на изучавания обект и предмет, репрезентативно и изчерпателно за представително време на наблюдение-36 месеца. Дизайнът съчетава описателно срезово и аналитично кохортно проучване . Наблюдението е проведено от автора на разработката.

- Използват се социологически методи/проучване на документацията/
- Клинични методи за диагноза и лечение
- Епидемиологични методи
- Статистически методи
- Фармакоикономически методи

Становище на дисертационен труд: Продължително проследяване на болни с
ХОББ.Фармакоикономически анализ

Резултати от проучването

В тази част от дисертационния труд са изнесени резултатите, получени при статистическата обработка на събрания материал. Представени са възрастовите характеристики и тежестта на ХОББ на групи в графичен вид. Графично са разделени по пол, етнос, възраст, вид местоживееще и давност на ХОББ. Анализирана е изявата на всеки отделен рисков фактор. Проучено е влиянието на основните респираторни симптоми и медикаментозни групи върху заболваемостта от ХОББ.

Анализира се характеристиките на основните биомаркери. Основните групи са 4 и са обособени на основание на критериите по GOLD'2014. Оценени са средното ниво на ФЕО1, броя екзацербации, честотата на употреба на БДБА и кислород в различните групи. Проучена е стабилността на групите по критериите GOLD'2014, както и динамиката на симптомите. Оценени са директните и индиректните разходи на пациентите.

Обсъждане на резултатите:

Целта на дискусията е да сравнят получените от автора резултати с тези на други изследователи, както и да обсъди и анализира някои различия или нови данни. Това успешно е сторено от автора като анализът е фокусиран върху собствените данни от големия брой изследвани пациенти. При обсъждането се анализира и комплексното влияние на рисковите фактори, динамиката на симптомите, екзацербациите и биомаркерите при проследяване, а такава информация в литературните източници е осъкъдна. Важни са резултатите от фармакоикономическия анализ.

Изводи:

Дисертантът е систематизирал 9 извода в отговор на поставените задачи. Те дават представа за високата честота на ХОББ в региона и моделират най-често срещания тип пациенти с ХОББ. Считам, че изводите могат да бъдат поднесени по-синтезирано в дисертационния труд.

Установяват стабилността на групите пациенти за 3-годишен период, както темпа на прогресията в отделните групи. Отчита се динамиката на биомаркерите и корелацията им с продължителността на хоспитализация.

Потвърждава се по-високия ко-морбидитет при хора с ХОББ. Установява се по-висока обща смъртност в изследваната популация най-вече в групи D и V. Обобщава се фармакоикономическият ефект на разходите в социума.

Приноси:Приемам приносите на дисертанта. Оригинално е пречупването на анализа и изводите през актуалните критерии на GOLD'2014

Становище на дисертационен труд: Продължително проследяване на болни с
ХОББ.Фармакоикономически анализ

Заключение:

Дисертационният труд на д-р Янев по своята актуалност и мащабност отговаря на научните критерии за докторска дисертация. Авторът доказва умението си да разработва и анализира научен при това собствен клиничен материал. Това ми дава основание да предложа на уважаемото Научно жури да гласува позитивно за присъждане на образователната и научната степен „доктор” на д-р Николай Атанасов Янев.

Плевен

Автор: Проф. д-р Снежана Тишева, дмн

07.09.2015г

